אפרתיה גורן

כשהסבתות יקראו לך

אוטוביוגרפיה זמן חלום

"כשהסבתות יקראו לך, את כבר לא תוכלי להסתתר..."

אפרתיה גורן

כשהסבתות יקראו לך

אוטוביוגרפיה זמן חלום

לרכישת הספר לחצו כאן

הקדמה

מי זאת "סבתא", אתם בטח שואלים?

סבתא זו נשמה. היא רוח גדולה. בתוכה גלומות כל ההתחלות, כל האימהות והסבתות שחיו אי פעם וכל הכוח הנשי ביקום.

סבתא היא המדריכה הרוחנית שלי. היא מי שהיא, או אני – מגלגול אחר. כשתגיע שעתי, אחרי שאפרד מגופי ואמות, אחזור למעגל התפילה של סבתא ידידה. היא מחכה לי בימים שאין בהם גשם וצריך ליילד לעולם את הכוח שנשכח.

אם אתם מרגישים מבולבלים, אולי דבריי לא נועדו לכם. אבל אם ליבכם מהדהד בחיבור למילים ואתם מרגישים שעכשיו המפתח נכנס בקלות לתוך חור המנעול... זה הזמן לאפשר למילות הקסם לחלחל לנשמתכם ולזרום כמו מים זכים.

"סוף דבר הכול נשמע את האלוהים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם".

לחש התפילה מזמזם באוזניה...

כשהימים חולפים היא מבינה שהוא כבר לא מגיע. שערה הגלי הופך למקורזל ולא נעים באוויר הלח של הקיץ. כשהיא מעבירה את אצבעותיה ברפרוף עם מעט שמן קוקוס בניסיון נואש להוריד ולו במעט את הנפיחות והחשמל הסטטי משערה, היא נאנחת, בדיוק כשהמחשבה שעוברת בה מנסה להרגיע.

"זה לא עוזר", לוחשת לה התודעה הבוגדנית שלה. התודעה שלא מרוסנת מספיק, זאת שגדלה בתל אביב, מתחת לשמיים הפתוחים, נטולי בתים רבי קומות.

ה'פרדס שלה' עדיין קורא לה בלילה. כשהיא עוצמת לרגע את העיניים, דקירות הדשא והיתושות מורגשות, ומתערבבות בטיפות זיעה, הניגרות בזרם דקיק במורד גבה.

השיער מתעקש להציק לה. היא נזכרת במשק כנפי העטלפים

שלא מניח לה לעבור מתחת ל'עצת התות הגדולה'[1], שבכנפיה מלאות הפרי העסיסי, חוסמת את המעבר הישיר אל הבית.

לילה. היא מתהפכת במיטה בחוסר מנוחה. יש אומרים שעדיף לישון על צד ימין בתחילת הלילה, ולפנות בוקר להתהפך על צד שמאל. לא עוזר. החלום אותו חלום ומנהרת הזמן עדיין פתוחה בחלל החדר. היא קוראת לה לחזור, לחזור, לחזור!!!

נכנסת לג'יפ הירקרק שלה, מתניעה, ולוחצת על דוושת הגז. צפויה לה נסיעה של כשעה וחצי בלילה... המוזיקה הבוקעת מהרדיו משמשת כרקע לצעקות, לבכי ולשירה החזקה הבוקעת מגרונה. עד שתגיע ל'כפר שלם' היא כבר תהיה זמרת שמאנית שיושבת בכיבה[2]

זאת שנמצאת בניו מקסיקו, מתחת לערוגות הירקות האורגניים שבאדמות קומונת "ארבע הרוחות".

הג'יפ שלה עוצר ברחוב 'ששת הימים'. היא נכנסת לסמטה שפעם היה תלוי בכניסה אליה שלט: "רחוב כ"ג". דמעות עולות בעיניה כשהיא מבחינה בשלט נתי&שלום, מתחת לפנס הרחוב האחורי.

---

[1] עצת התות הגדולה – מושג שתפגשו לאורך הספר שמדבר על עץ התות כמטאפורה לאנרגיה נקבית.

[2] כיבה – בית תפילה דמוי רחם.

לפני שישים שנה, בנה בחור בשם "נתנאל שלום" בית על החלקה הזאת. אין לו שום קשר לקבלנים האלה ששמם מתנוסס עכשיו בגאון על לוח הזכוכית. היא תוהה לעצמה איך יש סדר ביקום!? מי היה מאמין שהשמות יישארו... היא מנגבת את עיניה ועוצמת אותן לרגע. פותחת שוב והעיניים רואות ממד אחר.

כל הבטון והאספלט אינם. עיניה רואות את העבר פרוס לפניה, מוחשי עד כדי מגע. עצת התות, השביל המוביל לבית והמרפסת של סבתא, תלולית הכורכר, ערימת חול שגדלים בה תפוחי אדמה. אפילו סבתא ידידה עומדת שם, עם סינר חום־צהוב וכיסים לבנים גדולים. סבתא מפשילה את הסינר, כורעת על הקרקע ואוספת תפוחי אדמה. חתולים מקיפים אותה, ענפי עץ השסק חורקים ברוח. היא יכולה להישבע ששמעה גם תפוז נופל ומתרסק בפיצוץ עז על הבלטות במרפסת.

עיניה עוד פעורות לרווחה והיא לוחשת: לעזאזל, עד כאן הגעתי בשביל לראות מה שכבר לא קיים?

ריח חריף של גויאבות אדומות, חמצמץ, קשה ובשרני, עולה באפה. היא משפשפת עיניים והולכת לכיוון בריכת המים הישנה, שבעבר שתו ממנה עצי הפרדסים. כיום היא נחבאת בין שני בתים גבוהים, לצד שביל שמוביל לגינה ציבורית. היא פוסעת בשקט. לפניה הולך בחור רזה עם כלב. היא מרגישה שקופה כשהיא עוברת לידו. השביל מתערפל ובמקומו נפתח באדמה גרם המדרגות הישן שלוקח אותה עמוק לתוך האדמה, אל מאגר המים העתיק.

ריח הטחב ומָשק כנפי העטלפים לא עוזרים לה לחזור למציאות. היא שוב נשאבת פנימה לזיכרון עמוק, ליום ההוא שבו תסיסת גז במאגר תת־קרקעי ישן גרמה ל׳במת המשחק׳, שהייתה בנויה מעליו, לקרוס ברעש גדול אל תוך עצמה, ולגרור אחריה את כל האדמה והצמחים שבגינת הירק של אימא. היא נכנסת עמוק לאדמה. עוד רגע תשב שם בתחתית גרם המדרגות, שם הערפל ייקח אותה שוב לזיכרונות, לקולות המפגש עם הסבתות.

שם לזמן אין משמעות. שם נפגשים הסיפורים בלילה ורוקמים את עצמם בחוטים של תקווה, חסד ואהבה, נפרמים מהפחד וקמים לתחייה באותו הרגע ממש.

היא תיתן לסבתא להוביל אותה למקום שהבטיחה לה שכאשר יגיע הזמן, שם היא תקבל את התשובות. בעצם תקבל את השאלות הנכונות שעליה לשאול כדי להרגיז את הסבתות ולתת להן סיבה לקרוא לה להצטרף למעגל התפילה.

לרכישת הספר לחצו כאן